

VARUSMIES RESERVILÄINEN VETERAANI

75 K/40 tulitoiminta- kokeilu

75 K/40:n tulitoimintakokeilu White-
vetäjän perään kytkettynä Niinisalon
ampumaleirillä 1950-luvun puolivä-
lissä. Tämä pikatilannekokeilu tehtiin
Panssarintorjuntapataljoonassa
olevia panssarintorjuntaohjesääntö-
jä varten. Lähtökohtana olivat eräät
kesän 1944 taistelukokemukset ja
Panssarijääkäripataljoonan kokeilut.

White kesti hyvin laukaukset. Mene-
telmä todettiin käyttökelpoiseksi poik-
keustapauksissa. Rauhan ajan har-
mina oli, että tykin puoliautomaatti-
koneiston taaksepäin heittävä hylsy
rikkoi vetäjän perä- ja jarruvalolamput.

Panssarimuseon arkisto

White-puolitela-auton perässä kiinni oleva 75 K/40-pst-tykki on juuri lau-
kaistu. Huomaa peräytynyt tykin putki sekä lukosta ulos lentävä hylsy.

Minä ja ”Pystykorvani”

Varusmiehen muistoja ”sieltä jostain”.
Suomen kasarmi, Hämeenlinna, vuosi
1965. Siihen aikaan vielä koulutettiin
käyttämään Suomi-konepistoolia ja
Pystykorva-kivääriä. Ne olivat legen-
daarisia aseita, mutta aika oli jo siirtä-
mässä ne historiaan. Tilalle oli tulossa
”Kalashnikovit”. Meidän ikäluokkam-
me koulutettiin vielä museoaseilla.
Ryhmyrit harjoittelivat uuden rynnäk-
kökiväärin purkua ja kasaamista, saa-
tiin seurata sivusta.

Minäkin sain Pystykorvan, joka kiil-
teli uutuuttaan, vaikka sarjanumeron
perässä oli vuosiluku 1943. Kiväärin
numerosarja piti muistaa kysyttäessä
ja kyllä sitä kysyttiin. Piti hän ”mor-
sian” tuntea. Aluksi harjoiteltiin aseot-
teita – olalle vie – eteen vie – jalalle
vie. Komennolla taakse poistu, minä ja
Pystykorva saatiin vauhtia. Pystykor-
vani oli tarkka ase. Sen kanssa pärjäsi
hyvin ampumaradalla Hätilässä. Ase-
tarkastuksia oli usein, henkilökohtai-
nen ase piti huoltaa ja pitää puhtaana.

Öisellä vartiokierroksella saattoi tul-
la PU vastaa, jolloin lyötiin asento ja
ilmoitus kaikui yössä – herra luutnantti,
Suomen kasarmin kasarmivartio,
vartiossa panssarijääkäri Kavén. Luti
mutisi jotain ja katosi pimeään. Pysty-
korvan lukon purkaminen ja kokoami-
nen piti opetella tekemään nopeasti.
Kyllä sitäkin tuli harjoiteltua kerran,
jos toisenkin. Kun pystykorvani alkoi
tulla tutummaksi, niin täytyy myöntää,
että asetta valmistettaessa oli tehty
hyvää työtä.

Kirjoittaja Pystykorvansa kanssa Suomen kasarmilla Hämeenlinnassa 1965.

Kiväärin olivat telineessä, mistä ne
saatiin napattua mukaan, kun juostiin
sulkeiseen. Pystykorvan kanssa oltiin
vielä yhdessä, kun lähdettiin ”loppu-
sotaan”. Näyttihän se komealta, kun
pataljoona lähti Suomen kasarmilta
sotaharjoitukseen. Pystykorvastani
ei ole mitään pahaa sanottavaa, se
oli hyvä ja luotettava ase. Se ei vain
kuulunut enää tähän aikaan, jos sen
kanssa olisi pitänyt lähteä sotaan, niin
ei olisi pärjätty, kun vastapuolella olisi
ollut jo rynnäkkökivääreitä, Kalashni-
koveja.

Kaikki kunnia vanhalle kunnan Pys-
tykorvalleeni, jos se osaisi kertoa, niin
kuultaisi pätkä asehistoriaa ja elämästä
Suomen kasarmilla. Päivääkään en
jättäisi pois ”sieltä jostain”.

PS.
Panssari-lehti on tullut vuodesta
1966, kun pääsin siviiliin.
Kiitos hyvästä lehdestä.

Juhani Kavén 2022